

Recomanacions per a la realització d'exàmens escrits a l'Escola Politècnica Superior

Introducció

L'Acord Normatiu 13651 estableix la normativa sobre frau acadèmic en els processos d'avaluació de la Universitat de les Illes Balears. En particular, el seu Article 5 estableix les actuacions de prevenció front al frau en proves escrites. En aquest document es presenten un seguit de recomanacions que complementen i amplien les establertes en l'esmentat Acord Normatiu, destinades a reduir els casos de còpia que es puguin produir en els exàmens escrits de les assignatures dels estudis de l'EPS. Amb aquesta iniciativa es vol provocar una reflexió entre el professorat sobre les molt diverses oportunitats de frau que es produeixen durant els exàmens si no es té una cura especial per part dels professors.

Es tracta d'un document de màxims, per la qual cosa entenem que cada professor ha de decidir quines d'aquestes mesures aplica. D'igual manera, qualsevol suggeriment o mesura addicional per tal de reduir el frau serà benvinguda i es podrà incorporar al document.

Professorat necessari per a l'examen

- Abans de l'inici de l'examen: Mínim 2 professors per fer el control d'entrada i col·locar els estudiants.
- Durant el desenvolupament de l'examen: Un professor per cada 25 estudiants (o fracció).
- En cas que no hi hagi suficients professors assignats a l'assignatura, el seu professor responsable demanarà els recursos necessaris al director del seu departament .

Abans d'entrar a l'aula

- Abans de l'arribada dels professors, les aules designades per a l'examen hauran d'estar buides. En cas d'haver-hi estudiants, aquests hauran de sortir (amb totes les seves pertinences).
- Abans d'entrar a l'aula, es recordarà als estudiants les instruccions sobre allò que han de fer per entrar a l'aula (aquestes instruccions ja les hauran rebut a través d'Aula Digital o durant el curs):
  - Anar al bany, en cas que sigui necessari atès que no es podrà sortir durant la prova.
  - Preparar el DNI, per mostrar-lo a l'entrada, i les pertinences que se'ls permeti fer servir durant la prova, que en cap cas poden incloure el seu

telèfon mòbil, estoigs de bolígrafs, fundes d'ulleres, o qualsevol altre objecte on sigui fàcil ocultar informació.

- Deixar la resta de les seves pertinences a la part davantera de l'aula (al costat de la pissarra) amb els mòbils APAGATS dins les bosses.
- Esperar que se'ls indiqui on s'han de seure.

Abans de l'inici de l'examen

- Els estudiants entren a l'aula i es fa el control d'assistència (una vegada un estudiant ha entrat, es considera que s'ha presentat a la prova). Hi ha dues opcions:
  - Cridar-los per ordre alfabètic i anar apuntant els que entren, comprovant DNIs.
  - Deixar que entrin en l'ordre que vulguin i anar apuntant-los, comprovant DNIs.
- El professor, preferiblement aquell que els ha tingut a classe, indica a cada estudiant on ha de seure, tenint en compte els punts següents:
  - Mirar de maximitzar la distància entre els que solen seure plegats a classe.
  - Seure davant als que solen seure darrere a classe.
  - Seure a les darreres files als que solen seure a les primeres files a classe.
  - Deixar buida la darrera fila de cadires perquè durant la realització de la prova el professor pugui passar d'un extrem a l'altre de la classe i fins i tot seure darrere dels que fan l'examen.
  - Intentar que, a cada fila, hi hagi almanco dues cadires buides entre cada dos estudiants.
  - Intentar que, a cada columna, hi hagi almanco una cadira buida entre cada dos estudiants.
  - Afavorir que la majoria dels estudiants puguin aixecar-se i partir sense haver de demanar a un company que s'aixequi per deixar-lo passar.
  - Aplicar la "detecció i correcció d'errors": Si a dos estudiants se'ls ha assignat seients propers i es detecta que parlen entre ells, canviar a un d'ells de lloc.
- Informar els estudiants de les conseqüències que pot tenir cometre o intentar cometre frau en l'avaluació de les assignatures.
- Iniciar el repartiment dels enunciats i fulls d'examen (els papers on han d'escriure les respostes) només després d'haver indicat que a partir d'aquell moment s'espera silenci absolut a l'aula. Demanar igualment que, quan se surt de l'aula, els estudiants deixin el passadís lliure i no es quedin a comentar l'examen per tal d'evitar els renous que molesten als que encara estan fent l'examen.
- Entregar els fulls d'examen grapats: Fer una estimació del nombre de fulls d'examen que necessitaran els estudiants i entregar a cada estudiant aquest nombre de fulls grapats. Només es podran desgrapats a l'hora d'entregar l'examen; en cas de necessitar fulls addicionals, aquests es graparan juntament amb els altres. Així s'evita en gran manera que els estudiants es puguin intercanviar fulls durant l'examen.

- Fer que els estudiants posin el seu nom a tots els fulls que facin servir (tant enunciats com fulls d'examen).

Una vegada repartits enunciats i fulls per a les respostes i iniciat l'examen

- Fer un recorregut per l'aula comprovant que no hi ha res no autoritzat (papers, bosses, jerséis, estoigs, etc.) sota les taules ni a prop dels estudiants. A la mínima incidència detectada, indicar en veu alta que mirin de no tenir res no permès. Això mostra a tots els estudiants que el professor està vigilant.
- Guardar registre de la posició dels estudiants durant l'examen. Una opció és anotar la "matriu de col·locació" dels estudiants (fila i columna de cadascun); una altra opció, que requereix el consentiment dels estudiants, és fer-los una o diverses fotos mentre estan fent l'examen. D'aquesta manera serà possible comprovar durant la correcció si dos exàmens amb similituds sospitoses corresponen a estudiants que seien a prop un de l'altre.
- Abstenir-se de fer feina (llegir, fer servir el portàtil, etc.) durant la prova i dedicar-se a vigilar que tot transcorre sense incidències.
- Passejar periòdicament per l'aula per poder observar les zones més allunyades de la pissarra i detectar situacions no detectables des de la mateixa.
- Prestar una atenció especial a estudiants que estiguin murmurant ("pensant en veu alta") o fent moviments estranys amb les mans i el coll. Es comercialitzen actualment sistemes de comunicacions especialment dissenyats per copiar als exàmens com ara els que podeu veure fent una simple cerca a Internet. Aquests sistemes fan servir càmeres i micròfons per comunicar mitjançant el telèfon mòbil amb persones alienes (com ara professors particulars) que després només han de dictar les respostes a través d'un auricular. Per aquest motiu, ja hi ha escoles d'enginyeria a Espanya que fan signar als estudiants una declaració que no porten cap telèfon a l'examen.
- Considerar passar temps a la darrera fila buida. Això és especialment important en grups sospitosos d'intentar cometre frau, ja que permet detectar als estudiants que tenen un interès especial en saber on és el professor en tot moment.
- En cas que hi hagi dos professors a l'aula, que no estiguin junts sinó un a la part de la tarima i un altre a la darrera fila.
- Tenir una cura especial amb les consultes dels estudiants durant l'examen. S'ha detectat que hi ha grups que aprofiten quan el professor està responent a consultes de companys per passar-se informació. Aquest és un dels principals motius per requerir més d'un professor per aula: Quan un professor respon una pregunta, l'altre ha de vigilar.
- Vigilar que durant tot l'examen els estudiants mantinguin els seus papers el més a prop possible d'ells mateixos, formant una única pila, sense dispersar-los, i el més lluny possible de la resta d'estudiants.
- Si un estudiant, malgrat les advertències prèvies insisteix en que ha d'anar al bany, indicar-li un temps curt per tornar i indicar-li a quin bany ha d'anar (que preferiblement hauria d'haver estat supervisat prèviament pel professor); a més, ha de buidar les butxaques abans de sortir.

- Dedicar una atenció especial als moments en que els estudiants s'aixequen per entregar l'examen, per tal que no hi hagi pas d'informació o papers. Això és encara més important al final de l'examen, quan molts entreguen al mateix temps. Considerau la possibilitat de no deixar aixecar-se durant els darrers minuts i anar a recollir els exàmens dels estudiants allà on seuen.